

Traducció

Anàlisi oracional

Etimologia

- Fes la traducció del text següent (dividit en tres seccions), el qual ofereix una versió diferent, aportada per l'historiador Herodot, del que va passar després del rapte d'Hèlena per Paris.

A

Ἐπεὶ ὁ Πάρις τὴν Ἑλένην κλέψας πρὸς τὴν Τροίαν ἤγαγεν, οἱ Ἕλληνες ἐκεῖσε πολλαῖς ναυσὶν ἔπλευσαν· ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν. Αφικόμενοι δὲ ἐξέβησαν εἰς γῆν καὶ στρατόπεδον ἐποίησαν. Ἐπειτα δὲ οἱ στρατηγοὶ ἀγγέλους εἰς τὴν πόλιν ἔπεμψαν καὶ μετὰ τούτων τὸν Μενέλαον αὐτόν.

Quan Paris

havent raptat Hèlena / després d'haver raptat Hèlena
se [la] va endur a Troia.
els grecs van navegar cap allà amb moltes naus; / ,
en efecte, / car / ja
que volien ajudar Menelau.

Havent arribat / Quan van arribar
van desembarcar (a terra)
i van fer > van instal·lar un campament.

Després / A continuació

els generals van enviar missatgers a la ciutat
i amb aquests / i amb ells / i entre ells
a Menelau mateix / al mateix Menelau.

Ἐπεὶ ... ἤγαγεν OR SUB CIRC Temporal
βοηθεῖν Construcció d'INFinitiu

B

Οὔτοι οὖν, ἐπεὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ τεῖχη, ἤτησαν τὴν Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα ἃ ὁ Πάρις
 ἔλαβεν. Οἱ δὲ Τρῶες τὸν αὐτὸν λόγον τότε τε καὶ ὕστερον εἶπον· "Οὔτε τὴν Ἑλένην οὔτε
 τὰ χρήματα ἔχομεν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐστίν."

Així doncs, aquests, quan van presentar-se davant els murs,
 van demanar / reclamar Hèlena i els béns / les riqueses
 que Paris va prendre > havia pres.

I / Però / - Els troians
 van dir la mateixa raó > van donar la mateixa resposta
 aleshores i > que més tard:

“No tenim ni a Hèlena ni els béns / les riqueses,
 sinó que tot això està en Egipte.”

ἐπεὶ ... τεῖχη	OR SUB CIRC Temporal
ἃ ... ἔλαβεν	OR SUB de RELatiu (o ADJectiva)

C

Οἱ δέ Ἕλληνες οὐ πιστεύοντες ἐννέα μὲν ἔτη ἐπολιόρκουν τὴν Τροίαν, τῷ δέ δεκάτῳ
 ἔλαβον. Οἱ μὲντοι Ἕλληνες οὐχ ἠῦρον τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ τὸν αὐτόν λόγον ἤκουσαν. Νῦν
 οὖν πιστεύσαντες ἀπέπεμψαν τὸν Μενέλαον αὐτόν πρὸς τὴν Αἴγυπτον. Οὗτος δὲ
 ἀφικόμενος ἀπέλαβε τὴν Ἑλένην οὐδὲν κακὸν παθοῦσαν καὶ τὰ ἑαυτοῦ χρήματα πάντα.

I / Però / - Els grecs

no creient [això] / no donant crèdit [a això]

van assetjar Troia durant nou anys,

i al desé [la] van prendre.

No obstant, el grecs no [hi] van trobar Hèlena,

sinó que van sentir la mateixa raó.

Així doncs, creient[-la] / donant[-li] ara crèdit,

van enviar el mateix Menelau a Egipte.

Aquest

havent arribat / quan va arribar

va recobrar Hèlena,

que no havia patit cap mal,

i tots els seus béns / le seves riqueses (d'ell mateix).

Notes:

- ἦγαγεν [< ἄγ-αγ-ε-(ν)], 3a sg aor IND [amb l'anomenada 'reduplicació àtica'] del verb ἄγω: *portar*, *dur* (aquí millor *emportar-se* o *endur-se*)
- ἔπλευσαν (= ἔ-πλευ-σα-ν), del verb πλέω (< πλέϜ-ω)
- ἀφικόμενοι (= ἀπό + ικ-ό-μεν-οι), del verb ἀφικνέομαι (= ἀπό + ικ-νέ-ο-μαι)
- ἐξέβησαν (= ἐκ + ἐ-βη-σα-ν), del verb ἐκβαίνω (< ἐκ + βά-ν-γ-ω)
- εἰσῆλθον (= εἰς + ἐλθ-ο-ν), del verb εἰσερχομαι (= εἰς + ἐρχ-ο-μαι)
- μέντοι, partícula aseverativa (*certament*, *en veritat*, *sens dubte*) o adversativa (*però* / *no obstant*)
- ἦρρον (= ἔρρ-ο-ν), del verb εὐρίσκω (= εὐρ-ί-σκ-ω)
- ἀπέπεμψαν (= ἀπό + ἐ-πεμπ-σα-ν), del verb ἀποπέμπω (< ἀπό + πέμπ-ω)
- ἀπέλαβε (= ἀπό + ἐ-λαβ-ε), del verb ἀπολαμβάνω (< ἀπό + λα-μ-β-άν-ω)
- παθοῦσαν (= παθοῦσαν < παθ-ό-ντ-γα-ν), del verb πάσχω (< πάθ-σκ-ω)

Lèxic (noms propis i gentilicis):

- Αἴγυπτος, Αἰγύπτου, ἡ: Egipte
- Ἑλένη, Ἑλένης, ἡ: Hèlena
- Ἕλληνες, Ἑλλήνων, οἱ: els grecs
- Μενέλαος, -ου, ὁ: Menelau
- Πάρις, Πάριδος, ὁ: Paris
- Τροία, -ας, ἡ: Troia
- Τρῶες, Τρώων, οἱ: els troians

- Respon les preguntes següents sobre les tres seccions del text anterior.

- A
- 1 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció ἐπεὶ?
- OR SUB CIRC Temporal
- 2 Quin tipus de PARTicipi és κλέψας (APOSitiu, ATRibutiu, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?
- PARTicipi APOSitiu
- 3 Quin tipus de nexa coordinatiu és γάρ?
- Conjunció coordinant il·lativa de causa (o explicativa, o causal)
- 4 Quin tipus de construcció hi ha en la frase ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν?
- Construcció d'INFinitiu
- 5 Quin tipus de CC és el SPrep μετὰ τούτων (CCTemps, CCLloc o CCCompanyia)?
- CCCompanyia
- B
- 6 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció ἐπεὶ?
- OR SUB CIRC Temporal
- 7 Quin tipus d'oració subordinada introdueix el terme ἃ?
- OR SUB de RELatiu (o ADJectiva)
- 8 Quin tipus de nexes coordinatius són οὔτε ... οὔτε ...?
- Conjuncions coordinants copulatives negatives en correlació
- C
- 9 Quin tipus de nexa coordinatiu és οὖν?
- Conjunció coordinant il·lativa de conseqüència
- 10 Quin tipus de PARTicipis són πιστεύοντες, πιστεύσαντες, ἀφικόμενος i παθοῦσαν (APOSitiu, ATRibutiu, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?
- PARTicipis APOSitiu

- Escribeu a l'espai en blanc de cada frase la conjunció o locució conjuntiva subordinant temporal que hi convé, escollint-la d'entre les següents:

ἐπεὶ, ἐφ' οὗ, ὅταν, ὅτε, πρὶν,

Οἱ Ἀθηναῖοι πολῖται αἰεὶ ἐβουλευόντο πρὶν ψηφίζεσθαι.

Els ciutadans atenesos sempre deliberaven abans de votar.

Οὐδεὶς ἔτι ἀδικεῖ τοὺς ξένους ἐφ' οὗ ὁ Προκρούστης ἀπέθανε.

Ningú ja no és injust amb els estrangers des que Procrustes va morir.

Τάφος δὲ ποῖον μὲ δέξεται, ὅταν θάνω; [θάνω, 1a sg pres SUBJ de θνήσκω]

Quina mena de sepulcre m'acollirà, quan mori?

Ἐπεὶ πάντες συνῆλθον, ἐκαθέζοντο· ὅτε δὲ ταῦτα ἦν, σχεδὸν μέσαι ἦσαν
νύκτες.

Quan tots es van reunir, van seure; quan passava això era gairebé mitja nit.

- D'acord amb l'exemple, escriu dues paraules en grec a partir de l'arrel de les quals s'hagin derivat les següents paraules compostes.

odontologia	ὀδούς, ὀδόντος, ὅ	λόγος, λόγου, ὅ
acr-o-bàc-ia / acr-o-bac-ia	ἄκρος, -α, -ον: extrem	βατέω (= βατ-έ-ω), der. de βατός, -ή, -όν, l'adjectiu de βαίνω (< βα-ν-γ-ω): caminar
bu-strof-èd-ic / bu-strof-éd-ic-o L'adj de βουστροφῆδον	βούς, βοός, ὅ / ή: bou (= βου-στροφῆ-δον	στοφή, -ής, ή: gir, volta [-δον, suf. formant d'adverbis])
cac-o-fon-ia / cac-o-fon-ía	κακός, -ή, -όν: dolent	φωνή, -ής, ή: veu
clept-o-man-ia / clept-o-man-ía	κλέπτω: robar	μανία, -ας, ή: mania, fixació
cremat-o-log-ia / cremat-o-log-ía	χρῆμα, -ατος, τό: riquesa	λόγος, -ου, ὅ: tractat
Cris-ò-stom / Cris-ό-stom-o	χρυσός, -οῦ, ὅ: or	στόμα, -ατος, τό: boca
ep-o-peia / ep-o-peya	ἔπος, ἔπους (ἐπεσ-ος), τό: paraula; cant; poesia narrativa	-ποιῖα, ας, ή, de ποιέω -ῶ: fer
estil-o-bat, o estil-ò-bat, o estil-ò-bat-a / estil-ό-bato	στῦλος, -ου, ὅ: columna	-βάτης, der. de βατός, -ή, -όν, l'adjectiu de βαίνω (< βα-ν-γ-ω): caminar
hipèr-bat-on / hipér-bat-on	ὑπέρ (prep.): a l'altra banda	-βατον, de βατός, -ή, -όν, l'adjectiu de βαίνω (< βα-ν-γ-ω): caminar
olig-o-poli / olig-o-poli-o	ὀλίγος, -η, -ον: poc / -οι; pocs	-πώλιον, de πωλέω -ῶ: vendre
opist-ò-dom / opist-ό-dom-o	ὀπισθεν (adv): darrera	δόμος, -ου, -ό: edifici, casa, cambra, sala
palim-psest / palim-psest-o	πάλιν (adv): de nou, a la inversa	-ψήστος, de ψάω: raspar
peri-stil / peri-stil-o	περί (adv): al voltant de	στῦλος, -ου, ὅ: columna
poliorecètica / poliorecética	πόλις (= πολι-ς) πολεως (< πολει-ος), ή: ciutat	ἔρκος, ἔρκους (ἐρκεσ-ος), τό: tancament, defensa
trí-glif / tri-glif-o	τρεῖς, τρία: tres	γλυφή, -ής, ή: cisellada

- D'acord amb l'exemple, completa les caselles buïdes de la taula
 - distribuïnt en la primera columna els següents termes, a partir dels quals s'ha derivat la primera arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna:

δαίμων, δῆμος, ἵππος, ~~καινός~~, καινός, κενός, κοινός, λείπω, λίπος, λυπή, ὑπό

- escrivint en la segona columna una paraula en grec a partir de la qual s'hagi derivat la segona arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna

cenogènesi / cenogénesis	καινός	γένεσις
cen-o-bi / cen-o-bi-o	κοινός, -ή, -όν: comú, en comú	βίος, -ου, ό: vida
cen-o-taí / cen-o-taí-o	κενός, -ή, -όν: buit	ταφήμος, -α, -ον funerari; l'adj de τάφος, -ου, ό: tomba, sepulcre
cen-o-zoic / cen-o-zoic-o	καινός, -ή, -όν: nou	ζωικός, -ή, -όν, l'adj de ζωή, -ης, ή: ésser viu
hip-o-geu / hip-o-ge-o	ὑπό (prep.): baix, sota	-γαῖος, α-, -ον, de γαῖα, -ας, ή / γῆ, γῆς, ή: terra
hip-ò-drom / hip-ó-drom-o	ἵππος, -ου, ό: cavall	δρόμος, -ου, ό: cursa, recorregut, estadi, pista
dem-agòg-ia / dem-agog-ia	δῆμος, -ου, ό: poble	ἀγωγή, -ῆς, ή: conducció, educació
demon-o-log-ia / demon-o-log-ía	δαίμων, -όνος, ό: esperit, dimoni	λόγος, -ου, ό: tractat
lip-o-tím-ia / lip-o-tím-ia	λείπω: deixar, abandonar	θυμός, -οῦ, ό: ànim
lip-o-man-ia / lip-o-man-ía	λυπή, -ῆς, ή: tristesa, aflicció	μανία, -ας, ή: mania, fixació
lip-ò-li-si / lip-ó-li-sis	λίπος, -οι, ό: grei	λύσις (= λύ-σις), -εως, ή: dissolució, de λύω: deslligar, dissoldre